

Magdalena Kudła

Sprawozdanie z cyklu spotkań "Przy literaturze o kulturze"

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 2/2, 162-166

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MAGDALENA KUDŁA
Biblioteka Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach

SPRAWOZDANIE Z CYKLU SPOTKAŃ PRZY LITERATURZE O KULTURZE

Wraz ze zmianą siedziby Biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach (WSZOP), której uroczyste otwarcie odbyło się 25 września 2009 roku, zaistniała szansa na wprowadzenie do Biblioteki działań o charakterze kulturalnym.

19 marca 2010 roku odbyło się spotkanie z Ernestem Bryllem zatytułowane *O trzeciej nad ranem – o Irlandii, Polsce, życiu i poezji*. Ernest Bryll urodzony 1 marca 1935 roku w Warszawie swą podróż z literaturą rozpoczął w 1952 roku wierszem „Rybaczka”. Jest nie tylko poetą ale także prozaikiem, autorem sztuk teatralnych i filmowych, tłumaczeń. Tworzy teksty piosenek. Był pierwszym polskim ambasadorem w Irlandii w latach 1991-1995. Na spotkaniu, które prowadziła Iga Herok-Turska, opowiadał o swoim życiu, uwikłaniu w literaturę. Czytanie wierszy przeplatał wspomnieniami z pobytu w Irlandii. Stworzona specjalnie na potrzeby spotkania scenografia sprawiła, że autor przeniósł słuchaczy w magiczny świat poezji. Choć został okrzyknięty przez krytyków „Piątym wieszczem” sam czuje się bardziej „poetą-szamanem”, dla którego poezja jest nie tyle sztuką, co instrumentem wpływania na rzeczywistość.

Spotkanie z Ernestem Bryllem, o którym informowaliśmy już w nr 1/2010 w dziale Wydarzenia, zapoczątkowało stały cykl zatytułowany *Przy literaturze o kulturze*.

Inauguracja roku akademickiego 2010/2011 zaowocowała kolejnym spotkaniem z tej serii. Tym razem, 6 października 2010 roku, Biblioteka WSZOP gościła młodą śląską malarkę Agnieszkę Passię, której prace inspirowane są gotyckim stylem architektury. Niezatarzte wrażenia z podróży do Francji (kolebki gotyku), Włoch i Hiszpanii znalazły odzwierciedlenie w kolekcji przedstawionych w czasie spotkania prac. Charakterystyczna strzelista budowla średniowieczna, która nawiązuje do dążeń człowieka ku rzeczom wyższym, będącym poza możliwością percepcji, stała się motywem

przewodnim prezentowanej na wystawie serii obrazów. Poprzez zastosowanie farb olejnych o mocnych i zdecydowanych kolorach autorka oddała niesamowite piękno strzelistych wież katedr czy ich ostrołukowych okien. Płynne złoto znajdujące się na płótnach dodawało całej kolekcji dostojęstwa i szyku. Podczas wernisażu prac, krótki wstęp do epoki zarysowała zaproszona dr Dorota Głazek – znawca historii sztuki.

W dniach od 3 do 9 listopada 2010 roku odbywał się w Katowicach Festiwal Kultury i Sztuki Japońskiej zorganizowany przez Towarzystwo Polsko-Japońskie im. Akiry Kurosawy we współpracy z wieloma instytucjami kultury. Miał on na celu propagowanie najwyższych osiągnięć wspaniałego dorobku kulturalnego Japonii. Jedną z imprez towarzyszących Festiwalowi było spotkanie w ramach cyklu *Przy literaturze o kulturze*.

W dniu 9 listopada 2010 r. Biblioteka WSZOP zaprezentowała wystawę fotografii „Gohyaku Rakan – buddyjska rzeźba kamienna z Kyushu”. Towarzyszył jej wykład autorki prac Urszuli Imamury na temat *Tajemnic wizerunków Buddy*. Urszula Imamura jest założycielką i wieloletnią prezes Towarzystwa Polsko-Japońskiego im. Akiry Kurosawy. Związana z Japonią rodzinnie od blisko 30 lat, zwiedziła kraje Dalekiego Wschodu. Jest specjalistką w dziedzinie sztuki buddyjskiej. Jako fotograf z zamiłowania doczekała się blisko stu wystaw swoich prac. Z jedną z nich gościła w Bibliotece WSZOP.

Gohyaku Rakan, czyli święci uczniowie Buddy zastygli w kamieniu, uwiecznieni na fotografiach, znajdują się w północno-wschodniej części wyspy Kyushu. Każdy z pięciuset posągów ma charakterystyczne cechy odróżniające go od innych. Najprawdopodobniej każdy z nich jest portretem prawdziwego ucznia Buddy, który zastygł w bezruchu na wieść o śmierci swego Mistrza.

W nawiązaniu do tematyki fotografii Urszula Imamura zaprezentowała w trakcie wykładu swoistą klasyfikację posągów Buddy. Posiadając doświadczenie z podróży po Japonii, Chinach, Korei oraz Tajlandii, Kambodży, Birmie i Pakistanie przedstawiła słuchaczom charakterystyczne cechy wizerunku Buddy w zależności od miejsca i czasu powstania. Wykład uzupełniała prezentacja multimedialna, w której użyto prywatnych zdjęć autorki, w doskonały sposób uwidaczniających omawiane cechy.

Rok 2011 rozpoczął się w Bibliotece WSZOP wystawą prac wrocławskiego malarza Mariana Lorka – *Surrealizm aksamitny*. Autor malarstwem zajmuje się już od dwudziestego roku życia, a jego prace były wystawiane w wielu miejscach w kraju, zarówno na wystawach zbiorowych, jak i indywidualnych. Zainspirowany twórczością m. in. Salvadora Dali i Zdzisława Beksińskiego od 1995 roku tworzy obrazy pełne surrealizmu. Jako materiał wykorzystuje aksamit, na który nakłada zdecydowane kolory, które w odbiorze tworzą uczucie głębi. Stała ekspozycja jego prac znajduje się w jednej z wrocławskich galerii.

W trakcie trwania wystawy Mariana Lorka w Bibliotece miała miejsce również krótka prezentacja związana z organizowanymi przez Katedrę Kulturoznawstwa WSZOP Dniami Hiszpańskimi odbywającymi się w dniach 3-4 marca 2011 roku. Na sztalugach ustawionych w czytelni można było obejrzeć podobizny oraz okładki najlepszych dzieł autorów literatury hiszpańskiej i iberoamerykańskiej, takich jak Arturo Perez-Reverte, Carlos Fuentes czy Isabel Allende.

W połowie marca nastąpiła w Bibliotece WSZOP całkowita zmiana kultury i krainy geograficznej. Po gorących hiszpańskich klimatach 17 marca 2011 roku gościła w Bibliotece WSZOP dr Elena Jagt-Yazykowa – paleontolog, badaczka minionych form życia. Rodowita petersburżanka wraz ze zdjęciami rodzinnego miasta przywozła ze sobą cudowną opowieść o *Sankt Petersburgu – mieście z nieba*. Było to czwarte już spotkanie *Przy literaturze o kulturze*. Roli moderatora rozmowy podjął się dr Wojciech Śmieja, twórca Koła Dziennikarskiego WSZOP i współorganizator wydarzenia.

Popołudniowy wykład, w trakcie którego można było ogrzać się gorącą rosyjską herbata z konfiturą, był pełen magii i historii jednego z najpiękniejszych i najciekawszych miast na świecie. Opowieść swą o Petersburgu Elena Jagt-Yazykowa rozpoczęła od fińskiej legendy, która głosi, że miasta nie można było wybudować na tak bagnistym terenie, dlatego też powstało ono w niebiosach, a potem zostało delikatnie opuszczone na ziemię. Wśród historii miasta nie zabrakło również komentarzy na temat dzisiejszej sytuacji Rosji. Śpiewnym głosem prelegentka przeczytała jeden ze swych ulubionych fragmentów *Jeźdźca miedzianego* Aleksandra Puszkina w oryginale. Wywołało to niesamowite wrażenia na zebranych słuchaczach.

Dwa tygodnie później, 30 marca 2011 roku, Biblioteka WSZOP zaprosiła na *Lekcję dialogu, czyli spotkanie z Adamem Krzemińskim*, dziennikarzem i publicystą. Adam Krzemiński to przede wszystkim znawca sprawy polsko-niemieckiej, losów pojednania dwóch narodów po zaszłościach historycznych, a także procesu rozszerzania Unii Europejskiej. Rozmowa z autorem, którą prowadziła znana już czytelnikom Iga Herok-Turska wraz z Krzysztofem Karwatem, dotyczyła przede wszystkim życia w Polsce w czasie zmiany ustroju, stosunków polsko-niemieckich, a także różnic dzielących młodzież polską, niemiecką i francuską. Wyjątkowo ciekawym wątkiem w wykładzie była opowieść autora o spotkaniach z Tomaszem Grossem, jego głośnych książkach, które są przez wielu postrzegane jako krzywdzące dla Polaków. Wykład był połączony z promocją nowej książki Adama Krzemińskiego – *Lekcja dialogu*, stanowiącą zbiór tekstów, rozmów i wywiadów z Niemcami i ich sposobem postrzegania sprawy polsko-niemieckiej. Na zakończenie spotkania A. Krzemiński podpisywał egzemplarze swoich książek, które słuchacze mogli nabyć na miejscu.

Szóste spotkanie z cyklu *Przy literaturze o kulturze* poświęcone zostało młodym artystom z cieszyńskiego Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Wernisaż wystawy prac Anny Konieckiej, Kamili Kornagi i Artura Janasika odbył się 15 kwietnia 2011 roku, zatytułowany jako *Obserwacja. Interpretacja*. Wśród prac znalazło się malarstwo, grafika i rysunek, a większość eksponatów została wystawiona na sprzedaż, z czego chętnie korzystali goście przybyli na spotkanie, ku zachwytowi młodych adeptów sztuki. Wystawę można było oglądać do końca maja.

Obchody Tygodnia Bibliotek 2011 Biblioteka WSZOP uczciła kiermaszem książek, który odbył się 14 maja 2011 roku. Zaproszono zaprzyjaźnione firmy wydawnicze i księgarskie, w tym Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Wydawnictwo „Tarbonus”, Oficynę Wolters Kluwer, PolAnglo – oficjalnego polskiego dystrybutora Oxford University Press. Studenci mieli również możliwość zakupu książek wydanych przez Wydawnictwo WSZOP.

Imprezą towarzyszącą kiermaszowi był wykład *W stronę wolnej telewizji* dr Tomasza Bielaka, kulturoznawcy i medioznawcy. Jako jeden z redaktorów wydanej niedawno książki *Zmierzch telewizji* opowiadał o zawiłościach prawnych związanych z powstaniem książki naukowej, co w rzeczywistości nie jest rzeczą łatwą. Część wykładu poświęcił zagadnieniu telewizji, która w ostatnich latach niezwykle się zmieniła. Jak sam autor stwierdził, ciężko określić, czy wiadomości oglądane za pomocą Internetu można jeszcze nazwać telewizją? Na to i na wiele innych pytań prelegent próbował odpowiedzieć. Przygotowana prezentacja multimedialna pomogła zrozumieć słuchaczom omawiane wątki. Ciekawostką było zaproponowane przez mówcę nowe kryterium podziału użytkowników multimediiów i stworzenie swoistego języka w celu ich nazwania. Stąd pojawiło się hasło „you-sers” odpowiadające znaczeniu użytkownika platformy AV jaką jest YouTube. Po zakończeniu wykładu jako prezent każdy z uczestników otrzymał od bibliotekarzy żółtego tulipana.

Spotkanie kończące cykl odbyło się 9 czerwca 2011 r. o godzinie 15.30. W iście wakacyjne klimaty przeniósł słuchaczy Leszek Szczasny – podróżnik, fotograf, pisarz – który wśród zbioru swoich fotografii zatytułowanych *Czarny kontynent – białe zęby* poprowadził wykład o *Mauretanii – czyli muchach gorszych od Al-Kaidy*. Przedstawione slajdowisko było efektem trzytygodniowego pobytu w mało przyjaznym, pustynnym, dusznym kraju o zmilitaryzowanym charakterze. Zgodnie z zapowiedzią spotkania autor opowiedział jak w kraju pogrążonym w biedzie wygląda prawdziwe życie, jak wśród śmieci i brudu przewijają się feeria barw, charakterystycznych dla tego regionu, a pospolite muchy są gorszym niebezpieczeństwem od afrykańskiego odłamu Al-Kaidy.

Niezwykle kolorowe fotografie przybliżyły słuchaczom prawdziwy obraz Mauretanii. Leszek Szczasny jako fotograf amator ma niesamowitą umie-

jętność „chwytania chwili”, która była widoczna podczas slajdowiska. Zdjęcia pełne życia połączone z ekspresyjną opowieścią podróżnika sprawiły, że wszyscy słuchacze zechcieli odwiedzić kraj słońca podczas wakacyjnej podróży.

Od roku w Bibliotece WSZOP działa BookCrossing. Stworzona przez nas „półka bookcrossingowa” jest jedną z dwóch oficjalnych w Katowicach. 9 czerwca w czasie obchodów Święta Wolnej Książki na „półce” pojawi się ponad 50 nowych tytułów, które będzie można zabrać ze sobą zgodnie z ideą BookCrossingu.

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do Biblioteki Wyższej Szkoły Zarządzania Ochroną Pracy w Katowicach przy ulicy Bankowej 8.